

V Bruseli 16. decembra 2024
(OR. en)

16901/24

DEVGEN 206
RELEX 1604
ALIM 19
COHAFA 87
ACP 134
COAFR 442
COEST 743
SUSTDEV 131
GLOBAL GATEWAY 42
FAO 50

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	16. decembra 2024
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	15264/24
Predmet:	Zintenzívnenie podpory Tímu Európa v záujme globálnej potravinovej bezpečnosti a výživy – závery Rady (16. decembra 2024)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o zintenzívnení podpory Tímu Európa v záujme globálnej potravinovej bezpečnosti a výživy, ktoré Rada schválila na svojom 4 070. zasadnutí 16. decembra 2024.

**Závery Rady o zintenzívnení podpory Tímu Európa
v záujme globálnej potravinovej bezpečnosti a výživy**

Rada pripomína svoje závery z roku 2022 o reakcii Tímu Európa založenej na solidarite, udržateľnej výrobe, odolnosti a transformácii potravinových systémov, umožnení obchodu a účinnom multilateralizme. Vzhľadom na čoraz väčšiu potravinovú neistotu vo svete Rada potvrdzuje potrebu naďalej odhodlane podporovať globálnu potravinovú bezpečnosť a výživu a umocňovať a znásobovať pokrok v týchto štyroch pilieroch činnosti.

GEOPOLITICKÝ KONTEXT

1. Radu naďalej hlboko znepokojuje bezprecedentná miera potravinovej neistoty, ktorá postihuje zraniteľné obyvateľstvo na celom svete. Globálna správa o potravinových krízach a stave potravinovej bezpečnosti a výživy vo svete (SOFI) identifikuje základné príčiny neistoty (chudobu a nerovnosti), ktorú ešte vyhrocujú konflikty, ako jedny z primárnych príčin potravinovej neistoty. Rada si uvedomuje, že akútnu potravinovú neistotu okrem ozbrojených konfliktov často spôsobuje vzájomná podmienenosť hospodárskych otrasov a chudoby, štrukturálnych nedostatkov a iných aspektov zraniteľnosti popri zmene klímy, strate biodiverzity a extrémoch počasia.
2. Celosvetová potravinová bezpečnosť nabera čoraz výraznejší geopolitický charakter a potraviny sa využívajú ako zbraň. Rada vyzýva Komisiu, vysokú predstaviteľku a členské štáty, aby sa zasadzovali za dodržiavanie medzinárodného humanitárneho práva, za vyvodzovanie zodpovednosti za jeho porušovanie a za systematické vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2417, v ktorej sa odsudzuje využívanie hladu na vojnové účely. Rada pripomína, že úmyselne využívať vyhladovanie civilistov, nezákonne brániť prístupu humanitárnej pomoci a pozbaviť civilistov základných zdrojov na účely bojovej metódy znamená podľa Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu vojnový zločin.

3. Rada odsudzuje neospravedliteľnú, nevyprovokovanú a nezákonnú útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine vrátane ruského využívania potravín ako zbrane, úmyselného ničenia ukrajinskej poľnohospodárskej infraštruktúry, ako aj obilných prístavov, skladovacích a vývozných zariadení, útokov na komerčné plavidlá prepravujúce ukrajinské obilie a rozsiahleho nastražovania nášľapných mín a iných výbušných pozostatkov vojny. Postihuje to výrobu a dodávky potravín a má to dramatické dôsledky pre zraniteľné obyvateľstvo na celom svete najmä v podobe cenovej volatility a vážneho narušenia výroby a dodávok potravín. Rada uznáva, že najviac postihnuté sú krajiny, ktoré sú najmenej rozvinuté a najzraniteľnejšie, krajiny, ktoré sú vo veľkej miere závislé od dodávok a dovozu potravín, najmä krajiny, ktoré postihla invázia Ruska na Ukrajinu, ako aj krajiny najviac postihnuté zmenou klímy.
4. Rada oceňuje angažovanosť Ukrajiny v otázke celosvetovej potravinovej bezpečnosti vrátane jej úsilia zabezpečiť, aby sa potravinové komodity dostali na globálny trh a do programu Obilniny z Ukrajiny. Rada pripomína aspekt potravinovej bezpečnosti a výživy v spoločnom komuniké prijatom na samite o mieri na Ukrajine v júni 2024 a oceňuje ďalšiu angažovanosť v snahe o potravinovú bezpečnosť a udržanie tokov obilia a poľnohospodárskych výrobkov smerujúcich na globálny trh. Rada zdôrazňuje, že je dôležité bojovať proti ruskej manipulácii s informáciami a zasahovaniu Ruska vrátane dezinformácií a úsilia o destabilizáciu, ktoré bránia úsiliu o potravinovú bezpečnosť a výživu. Rada tiež uznáva, že je naliehavo potrebné odmiňovať ukrajinskú poľnohospodársku pôdu a podporiť rozvoj ukrajinských poľnohospodárskych a potravinových systémov, aby sa podporili cenovo dostupné a prístupné potraviny pre najzraniteľnejšie krajiny sveta.
5. Ako sa zdôrazňuje v najnovšej integrovanej klasifikácii fáz potravinovej bezpečnosti (IPC), určité regióny trpia vážnymi potravinovými krízami, pričom značná časť ich obyvateľstva čelí vysokej miere akútnej potravinovej neistoty a podvýživy a riziku hladomoru.
6. Eskalácia konfliktu a násilností v Gaze od 7. októbra 2023 spôsobila obrovskú humanitárnu krízu s katastrofálnou mierou akútnej potravinovej neistoty a podvýživy, ako sa uvádza v správe IPC. Rada vyzýva na okamžité prímerie, bezpodmienečné prepustenie všetkých rukojemníkov a na úplný, rýchly, bezpečný a neobmedzený prístup Palestínčanov v núdzi k zodpovedajúcej humanitárnej pomoci. V tejto súvislosti poukazujeme na zásadnú úlohu OSN a jej agentúr, najmä UNRWA, ktorá poskytuje kľúčovú podporu civilnému obyvateľstvu nielen v Pásme Gazy, ale aj v širšom regióne.

7. Jednu z najzávažnejších hladových kríz spôsobil konflikt v Sudáne, v ktorého častiach zúri hladomor (fáza 5 IPC), ako sa potvrdilo v najnovšej správe IPC. Približne na 6 miliónov ľudí sa vzťahuje núdzová úroveň potravinovej neistoty (fáza 4 IPC), pričom ich akútna miera podvýživy je kriticky vysoká. Rada naliehavo vyzýva na okamžité prímerie a upozorňuje, že poskytnutie potravinovej pomoci na záchranu životov a podniknutie humanitárnych operácií neznesie odklad a nesmú mu brániť byrokratické a administratívne prekážky, aby sa vyhlo ďalšiemu zhoršovaniu hladomoru a nevyčísliteľným stratám na životoch.
8. Rada opätovne zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné, aby sa pri predchádzaní potravinovej neistote a jej riešení posilnil prístup založený na prepojení medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom (HDP), čo je nevyhnutné, ak sa má prerušiť kolobeh potravinových a výživových kríz, najmä v nestabilných a konfliktmi postihnutých kontextoch. Tento prístup by mal zabezpečiť účinné mechanizmy pomoci v čase potreby a zároveň prispieť k dosiahnutiu dlhodobej potravinovej bezpečnosti, udržať a posilniť odolnosť a funkčnosť udržateľných potravinových systémov, umožniť miestnemu obyvateľstvu, aby si vedelo zabezpečiť živobytie, posilniť mierové a inkluzívne komunity a prispôsobiť poľnohospodárske a potravinové systémy zmene klímy.
9. Rada je odhodlaná zabezpečiť primeranú súdržnosť politík a prepojenie medzi vnútornými a vonkajšími politikami EÚ v oblasti potravinovej bezpečnosti a výživy. Rada v tejto súvislosti vyzýva, aby sa posilnila spolupráca s partnermi pri prechode na udržateľné potravinové systémy v súlade s národnými postupmi zo samitu OSN o potravinových systémoch a aby sa reagovalo na obavy tých partnerov, na ktorých má dosah legislatíva EÚ.

SOLIDARITA

10. Rada, pripomínajúc svoje závery o riešení medzery vo financovaní humanitárnej pomoci,¹ opätovne zdôrazňuje, že je potrebné naďalej sa aktívne snažiť o zintenzívnenie úsilia o vyriešenie medzery vo financovaní humanitárnej pomoci. V situácii poznačenej potravinovou neistotou a podvýživou takéto úsilie prispeje k zabezpečeniu životne dôležitej potravinovej pomoci v súlade s humanitárnymi zásadami a k uľahčeniu prechodu na udržateľné, odolné a inkluzívne potravinové systémy, zodpovedajúcemu prepojeniu medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom. Rada opätovne potvrdzuje spoločný záväzok EÚ poskytnúť do roku 2030 aspoň 0,7 % kolektívneho HND na oficiálnu rozvojovú pomoc a nabáda svoje členské štáty, aby pokračovali v úsilí o odstránenie medzery vo financovaní humanitárnej pomoci.

¹ 9598/23.

11. Pre zvýšenie celosvetovej potravinovej bezpečnosti a odstránenie hladu má naďalej zásadný význam prístup ľudí v núdzi k humanitárnej pomoci. Rada potvrdzuje, že všetky strany v ozbrojených konfliktoch majú podľa medzinárodného humanitárneho práva povinnosť umožniť a uľahčiť bezpečný, rýchly, bezpodmienečný a neobmedzený prechod humanitárnej pomoci a núdzovej potravinovej pomoci určenej civilnému obyvateľstvu v núdzi, a to aj v situáciách akútnej potravinovej neistoty. Základom pri predchádzaní hladu a pri jeho znižovaní je zabezpečenie ochrany civilného obyvateľstva a civilnej infraštruktúry.
12. Rada uznáva mimoriadne úsilie humanitárnych pracovníkov a víta núdzovú podporu, ktorú v reakcii na konflikty, politické násilie, prírodné katastrofy a klimatické otrasy poskytujú agentúry OSN, medzinárodné a miestne mimovládne organizácie, Medzinárodné hnutie Červeného kríža a Červeného polmesiaca a ďalší partneri, a vyzýva ich, aby túto podporu poskytovali naďalej a snažili sa o synergie pri dosahovaní výsledkov v teréne.
13. Rada zdôrazňuje, že je potrebné urýchlene zvýšiť efektívnosť a účinnosť humanitárnej pomoci okrem iného inovatívnymi prístupmi, ako sú anticipačné opatrenia. Malo by sa to dosiahnuť okrem iného zlepšením postupov zacielenia, posudzovania základných príčin, kapacít reakcie a cielených riešení vrátane hotovostných prevodov ako uprednostňovaného spôsobu potravinovej pomoci vzhľadom na ich nákladovú efektívnosť. Hotovostná pomoc by sa mala vo vhodných prípadoch prepojiť na príslušný systém sociálnej ochrany podporovaný rozvojovými aktérmi. Podľa možnosti by mali rozvojoví aktéri v záujme posilnenia odolnosti doplniť humanitárnu činnosť o dlhodobé rozvojové iniciatívy vrátane opatrení na budovanie kapacít. Zásadný význam pre ochranu potravinovej bezpečnosti a výživy komún a pre záchranu životov a ochranu živobytia má pripravenosť na katastrofy, anticipačné opatrenia a včasné varovania, ako aj budovanie odolnosti.
14. Rada pripomína, že programy sociálnej ochrany, najmä sociálne záchranné siete poskytujúce viacúčelovú hotovostnú pomoc, programy školského stravovania a sociálna ochrana zohľadňujúca výživu, sú životne dôležité nástroje na zvýšenie odolnosti postihnutého obyvateľstva a zmiernenie nepriaznivého dosahu otrasov vrátane období potravinovej neistoty a podvýživy. Rada zdôrazňuje, že podľa možnosti je vo vhodných prípadoch potrebné prepojiť humanitárnu hotovostnú reakciu na existujúce systémy sociálnej ochrany, aby sa dosiahol dlhodobejší dosah, a rozšíriť podporu aj na takéto systémy okrem iného presadzovaním programov sociálnej ochrany schopnej reagovať na otrasy, pričom by sa mala zabezpečiť zodpovednosť štátov a jasné stratégie ukončenia a odovzdania takýchto programov.

15. Rada uznáva, že je potrebné prispôbiť existujúce mechanizmy financovania, ako sú granty, záruky, zvýhodnené pôžičky, spolufinancovanie a kombinované financovanie a poisťky, a nabáda, aby sa v záujme lepšej podpory iniciatív v oblasti potravinovej bezpečnosti a výživy v krajinách s nízkymi príjmami, v nestabilných situáciách a počas dlhodobých humanitárnych kríz, ako aj v záujme zlepšenia prístupu k financovaniu na miestnej úrovni a pre osoby v zraniteľných a marginalizovaných situáciách zmobilizovali domáce zdroje a súkromný kapitál.
16. Rada uznáva, že potravinová neistota a podvýživa neúmerne postihujú ženy a dievčatá, v dôsledku čoho pretrváva kolobeh podvýživy, ešte viac sa zhoršujú zlé zdravotné výsledky a zvyšuje sa riziko sexuálneho násillia súvisiaceho s konfliktmi. Rada potvrdzuje svoj záväzok podporovať práva žien a dievčat, rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien a dievčat ako prioritu vo všetkých oblastiach činnosti. Rada naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala rodovými aspektmi potravinovej neistoty prostredníctvom transformačných prístupov, ktoré riešia základné príčiny rodovej nerovnosti s dôrazom na riešenie prierezovej diskriminácie. Rada víta prijatie dobrovoľných usmernení Výboru pre svetovú potravinovú bezpečnosť v otázke rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien a dievčat, pričom pokračuje v presadzovaní nového Európskeho konsenzu o rozvoji. Rada tiež vyzýva k tomu, aby sa zlepšila analýza a chápanie rodovo diferencovaných vplyvov potravinovej neistoty a reakcia na ne, na čo je nevyhnutné, aby sa poskytovali údaje rozčlenené podľa veku a zdravotného postihnutia.
17. EÚ a jej členské štáty sa budú naďalej podieľať na medzinárodných iniciatívach zameraných na pomoc globálnym partnerom pri dosahovaní makroekonomickej stability a v prípade potreby pri riadení a reštrukturalizácii dlhu, ako aj v úsilí o obmedzenie inflácie domácich cien potravín. Zahŕňa to zavedenie spoločného rámca G20 a Parížskeho klubu pre zaobchádzanie s dlhmi nad rámec iniciatívy na pozastavenie dlhovej služby. EÚ bude spolupracovať s medzinárodnými finančnými inštitúciami, ako je MMF a skupina Svetovej banky. Rada víta najmä program skupiny Svetovej banky zameraný na globálne výzvy v oblasti potravinovej a výživovej bezpečnosti a vyzýva na ambiciózne doplnenie prostriedkov Medzinárodného združenia pre rozvoj 21, ktoré bude prínosom aj pre potravinovú bezpečnosť a výživu.

VÝROBA

18. Rada zdôrazňuje, že ak sa má dosiahnuť potravinová bezpečnosť, je potrebné prejsť na udržateľné poľnohospodárske a potravinové systémy vrátane prístupných a odolných osivových systémov, ktoré berú ohľad na hospodársku, sociálnu a ekologickú udržateľnosť. V rámci tohto prechodu by sa mali riešiť aj štrukturálne problémy, ako úbytok prírodných zdrojov, zvýšený tlak na pôdu, oceány a vnútrozemské vody, strata biodiverzity, nedostatok vody, zvýšená degradácia pôdy, potravinové straty a plytvanie potravinami a rastúca nestabilita a nerovnosti. Dôsledky zmeny klímy, najmä dlhotrvajúce suchá a ničivé zrážky a záplavy, tieto problémy ešte zhoršujú a majú dosah na odolnosť komunit, pričom nútia k vysídľovaniu a vyhrcojú konflikty a sociálne nepokoje. Rada si tiež uvedomuje úlohu poľnohospodárskych a potravinových systémov v kontexte zmeny klímy, a preto vyzýva, aby sa okrem iného financovaním klimatických opatrení presadzovali poľnohospodárske postupy odolné voči zmene klímy.
19. Pre miestnu, regionálnu a globálnu potravinovú bezpečnosť a výživu majú kľúčový význam drobní poľnohospodári, rodinní a samozásobiteľskí poľnohospodári, výrobcovia v odvetví rybolovu a akvakultúry, ako aj poľnohospodárske mikropodniky a MSP. Rada uznáva naliehavosť spravodlivého prechodu na udržateľné, inkluzívne a odolné globálne poľnohospodárske a potravinové systémy a pripomína Európsku zelenú dohodu, stratégiu Z farmy na stôl a národné postupy zo samitu OSN o potravinových systémoch z roku 2021. Rada sa zaväzuje vypracovať a podporovať mnohoovetvové a mnohostranné stratégie a opatrenia na vytvorenie alebo posilnenie udržateľných, odolných miestnych poľnohospodárskych hodnotových reťazcov, ktoré podporujú krajiny pri obmedzovaní dosahu globálnych hospodárskych výkyvov na dovoz ich kritických položiek a opierajú sa o ekologické poľnohospodárstvo a spracovanie potravín, ako aj o agroekologické postupy a iné inovatívne prístupy.
20. Pripomínajúc prínosné rokovania o poľnohospodárstve a udržateľnom rozvoji na šiestom samite EÚ – AÚ vo februári 2022 a nedávne konzultácie o postmalabskom rámci Komplexného programu rozvoja afrického poľnohospodárstva (CAADP), ktoré sa majú ukončiť začiatkom roka 2025 v Kampale, Rada uznáva, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť africkej potravinovej bezpečnosti a výžive. Rada podporuje Africkú úniu v presadzovaní kampalského rámca.

21. Rada v rámci prístupu Tímu Európa žiada ďalšie investície do stratégie Global Gateway zamerané na kľúčové hodnotové reťazce (vrátane dopravy a skladovania v partnerských krajinách) a strategické koridory, ktorými sa prispeje k potravinovej bezpečnosti, výžive a prechodu zraniteľných krajín na udržateľné, odolné a výživné potravinové systémy. Cieľom týchto investícií je dosiahnuť cieľ udržateľného rozvoja č. 2 a ďalšie ciele Agendy 2030 tak, aby sa na nikoho nezabudlo. Mali by sa riadiť 360-stupňovým prístupom, ktorý sa zameriava na chudobu a rodovú nerovnosť a podporuje zapojenie verejnosti a občianskej spoločnosti, ako aj súkromného sektora a zohľadňuje kľúčové zásady udržateľnosti, škálovateľnosti, inkluzívnosti a partnerstiev. Rada tiež podporuje holistický prístup k poľnohospodárskym a potravinovým systémom s cieľom zvýšiť miestnu výrobu v záujme potravinovej bezpečnosti a výživy a odolnosti voči otrasom.

OBCHOD

22. Rada zdôrazňuje, že výrazne stimulovať rozvoj na celom svete a prispieť k potravinovej bezpečnosti a výžive môže univerzálny, otvorený, nediskriminačný a spravodlivý multilaterálny obchodný systém založený na pravidlách. Rada pripomína, že pre fungujúci globálny obchod s poľnohospodárskymi výrobkami sú dôležité rovnocenné partnerstvá, ktoré zohľadňujú záujmy a priority nielen EÚ, ale aj partnerských krajín.
23. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby obchodné trasy ostali otvorené, a odsudzuje každé ich narušenie, ktoré nepriaznivo postihuje celosvetovú potravinovú bezpečnosť a výživu. Rada upozorňuje na záväzok EÚ v prípade potreby podporovať svetový obchod s potravinami a poľnohospodárskymi výrobkami rôznymi podpornými opatreniami.
24. EÚ by mala naďalej investovať do regionálnej konektivity, aby sa prostredníctvom vývozu a dovozu poľnohospodárskych výrobkov a základných položiek podporila miestna a globálna potravinová bezpečnosť a výživa. Rada zdôrazňuje, že vzhľadom na pretrvávajúce hrozby Ruska pre bezpečnosť a stabilitu v Čiernom mori vrátane slobody plavby bude EÚ naďalej investovať do koridorov solidarity a posilňovať prepojenie medzi Ukrajinou, EÚ a globálnymi tržmi. Rada tiež vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rusko 17. júla 2023 jednostranne ukončilo Čiernomorskú iniciatívu pre obilniny. EÚ by mala naďalej podporovať aj procesy regionálnej hospodárskej integrácie v iných častiach sveta vrátane Dohody o vytvorení Africkej kontinentálnej zóny voľného obchodu, pre ktorú sú dôležité strategické dopravné koridory.

25. Rada opätovne potvrdzuje, že je proti bezdôvodnému obmedzovaniu vývozu, a zaväzuje sa prostredníctvom Informačného systému pre poľnohospodárske trhy (AMIS) zlepšiť transparentnosť a koordináciu globálnych trhov. Rada zdôrazňuje, že je odhodlaná zachovať globálny tok poľnohospodárskych a potravinových výrobkov. Rada pripomína, že EÚ zohrala kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o podporu ukrajinského hospodárstva a poľnohospodárskeho sektora, najmä vytvorením koridorov solidarity a pozastavením dovozných ciel a kvót na ukrajinský a moldavský vývoz do Európskej únie (autonómne obchodné opatrenia). Tieto opatrenia na podporu obchodu umožnili Ukrajine pokračovať vo vývoze poľnohospodárskych výrobkov. Rada si tiež uvedomuje, že sa vďaka tomu, že Ukrajina dokázala zabezpečiť ukrajinský čiernomorský námorný obilný koridor, mohol obnoviť vývoz do tretích krajín a krajín trpiacich hladom.

MULTILATERALIZMUS

26. Rada upozorňuje, že na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja je potrebné značné úsilie. Vzhľadom na tieto výzvy bude EÚ aj naďalej reagovať a zodpovedne a spoľahlivo konať v celosvetovom meradle. EÚ podporuje kolektívne úsilie medzinárodného spoločenstva o odstránenie hladu do roku 2030; sú potrebné nové dlhodobé riešenia a investície do odolných potravinových systémov. Ďalej víta ustanovenia o potravinovej bezpečnosti v Pakte pre budúcnosť. Jeho kľúčovými cieľmi je odstrániť hlad a zbaviť sa potravinovej a výživovej neistoty, ako aj zvýšiť ambície pri riešení klimatickej krízy. V tejto súvislosti Rada upozorňuje, že je potrebné mobilizovať udržateľné financovanie zo všetkých zdrojov vrátane netradičných darcov a súkromného sektora, čím sa bude zaoberať 4. medzinárodná konferencia o financovaní rozvoja, ktorá sa uskutoční 30. júna až 3. júla 2025 v španielskej Seville.

27. Rada potvrdzuje svoj záväzok presadzovať účinný multilateralizmus a upozorňuje na naliehavosť urýchleného vykonávania Agendy 2030 a jej cieľov udržateľného rozvoja, najmä cieľa č. 2 (žiadny hlad), a zároveň vyzýva Komisiu, vysokú predstaviteľku a členské štáty, aby posilnili spoluprácu s kľúčovými multilaterálnymi partnermi a partnerskými krajinami v multilaterálnom kontexte: s relevantnými organizáciami OSN, najmä agentúrami so sídlom v Ríme a Výborom pre svetovú potravinovú bezpečnosť (CFS), OAKTŠ, G7, G20 a WTO, ako aj s medzinárodnými finančnými inštitúciami na úrovni ústredia aj jednotlivých krajín. Rada vyzýva, aby sa zefektívnili a lepšie koordinovali globálne iniciatívy v oblasti potravinovej bezpečnosti a výživy, čím sa posilní účinný multilateralizmus zameraný na riešenie potravinovej neistoty a podvýživy. Podporuje vzájomnú spoluprácu FAO, WFP, IFAD a ďalších agentúr OSN, ako aj CFS v záujme zlepšenia potravinovej bezpečnosti a výživy a udržateľných potravinových systémov a uznáva úlohu hnutia Scaling Up Nutrition (SUN).
28. Rada upozorňuje na význam samitu Výživa v záujme rastu (N4G), ktorý sa uskutoční v marci 2025 v Paríži a ktorý chápe výživu ako ústredný prvok agendy udržateľného rozvoja a uznáva vedúce politické a finančné postavenie EÚ, pokiaľ ide o úsilie v otázkach výživy. Rada podporuje včasné vykonanie kľúčových iniciatív, ako sú kroky nadväzujúce na samit OSN o potravinových systémoch a jeho hodnotiace momenty, Globálna aliancia pre potravinovú bezpečnosť, apúlijská iniciatíva skupiny G7 pre potravinové systémy (AFSI) a Vyhlásenie COP 28 o udržateľnom poľnohospodárstve, odolných potravinových systémoch a klimatických opatreniach a aktuálny spoločný pracovný program zo Šarm aš-Šajchu v oblasti vykonávania klimatických opatrení týkajúcich sa poľnohospodárstva a potravinovej bezpečnosti a výživy, ako aj Dohovor o biologickej diverzite, Dohovor o boji proti dezertifikácii a Rámcový dohovor o zmene klímy.
29. Rada víta vytvorenie Globálnej aliancie proti hladu a chudobe (GAHP) v rámci skupiny G20 a jej potenciál doplniť existujúce globálne štruktúry na podporu potravinovej bezpečnosti a výživy vrátane Globálnej siete proti potravinovým krízam, ako aj jej zverejnenú globálnu správu o potravinových krízach, v ktorej sa zasadzuje za to, aby sa stala komplexnou sieťou na riešenie potravinovej neistoty.

ĎALŠIE KROKY

30. Rada potvrdzuje význam štvorpilierového rámca (solidarita, výroba, obchod a multilateralizmus). Rada vyzýva útvary Komisie, ESVČ a členské štáty, aby pokračovali v pravidelných aktualizáciách a nahlasovaní zdrojov mobilizovaných v rámci reakcie Tímu Európa na globálnu potravinovú neistotu vrátane konkrétnych hlavných iniciatív, pričom zdôrazňuje potrebu spoľahlivých, včasných a presných rozčlenených údajov.
31. Rada je odhodlaná pokračovať v úsilí o potravinovú bezpečnosť a výživu v rámci Agendy 2030 a zintenzívni úsilie o riešenie navzájom prepojených základných príčin potravinovej neistoty a podvýživy prostredníctvom komplexných stratégií na podporu ľudského rozvoja, hospodárskej stability, odolnosti proti zmene klímy a predchádzania konfliktom, pričom zosúladí činnosti v rámci prepojenia medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom.
32. Rada na podporu operačnej koordinácie a spolupráce v teréne s čo najväčším dosahom na potravinovú bezpečnosť vyzýva členov Tímu Európa, aby v záujme dosiahnutia spoločných výsledkov zosúladili svoje intervencie a investície. Rada tiež vyzýva členov Tímu Európa, aby sa zapojili do anticipačných opatrení a stratégií znižovania rizika katastrof podľa možnosti predvídateľným, viacročným a flexibilným financovaním, ktoré umožní rýchle škálovanie reakcie na naliehavé potreby a zabezpečí operačnú kontinuitu v zanedbávaných krízach.
33. Rada upozorňuje, že je naliehavo potrebné aktívne prispievať k transformácii poľnohospodárskych a potravinových systémov podporou udržateľnej spotreby, výroby a obchodných postupov, znižovaním potravinových strát a plytvania potravinami, v náležitých prípadoch vrátane zmysluplného zapojenia ekologického poľnohospodárstva a agroekologických postupov, ako aj podporou diverzifikovanej domácej poľnohospodárskej výroby v partnerských krajinách s pozitívnym vplyvom na prírodu a šetrným využívaním vody.
34. Rada vyzýva na posilnenie podpory miestnych potravinových systémov, rodinných a drobných poľnohospodárov a poľnohospodárskych mikropodnikov a MSP, ktoré sú kľúčovými aktérmi dlhodobého posilňovania potravinovej bezpečnosti a výživy komunit, okrem iného úsilím o riešenie sociálno-ekonomických nerovností. V rámci tejto podpory by sa mala presadzovať spravodlivá obživa, podporovať prístup k univerzálnym systémom sociálnej ochrany a uľahčovať financovanie a prístup na trh. Osobitná pozornosť by sa mala venovať riešeniu štrukturálnych výziev, ktorým čelia ženy a mládež.

35. Rada zdôrazňuje význam stratégie Global Gateway pri posilňovaní odolných a udržateľných agropotravinových a vodných hodnotových reťazcov. Patria k nej investičné iniciatívy v rámci piatich kľúčových oblastí partnerstva stratégie Global Gateway s osobitným dôrazom na investície do dopravnej a skladovacej infraštruktúry, vzdelávania a výskumu a energeticky efektívnych hodnotových reťazcov šetrných ku klíme. Rada uznáva potrebu ďalšej diskusie a koordinácie Tímu Európa v otázke vzájomného vzťahu medzi stratégiou Global Gateway a globálnou potravinovou bezpečnosťou a výživou.
36. Rada vyzdvihuje kľúčovú úlohu vedy a inovácie, pokiaľ ide o transformáciu potravinových systémov a odstránenie hladu a všetkých foriem podvýživy vo svete. Rada uznáva dôležitú úlohu medzinárodných výskumných a vedeckých inštitúcií, ako je CGIAR, a vyzýva na rozsiahlejšie šírenie a využívanie znalostných produktov a inovácií.
37. Rada berie na vedomie význam akčného plánu EÚ pre výživu na roky 2015 – 2025 a zosúladienie s globálnymi cieľmi Svetového zdravotníckeho zhromaždenia v oblasti výživy a s cieľmi udržateľného rozvoja a vyzýva Komisiu, aby naďalej koordinovala postupy v otázke výživy s členskými štátmi, najmä v súvislosti so samitom Výživa v záujme rastu (N4G), a aby ako súčasť záväzku v rámci N4G zvažila revidovaný akčný plán.
38. Rada potvrdzuje, že bude neochvejne podporovať Ukrajinu tak dlho, ako to bude potrebné. Rada vyzýva, aby sa naďalej podporoval vývoz potravín z Ukrajiny, jej hospodárska obnova a odminovacie operácie a aby bola humanitárna situácia na Ukrajine dôležitou súčasťou agendy.
39. Rada v tejto súvislosti vyzýva, aby sa posilnila reakcia Tímu Európa na potravinovú neistotu a podvýživu a aby sa osobitný dôraz kládol na dodržiavanie ľudských práv. Rada pripomína dobrovoľné usmernenia CFS o práve na primeranú výživu, v ktorých sa zohľadňujú humanitárne, rozvojové, makroekonomické, trhové, obchodné, politické, rodové analýzy a politické nástroje na dosiahnutie maximálneho vplyvu. Rada upozorňuje na dôležitosť spolupráce s medzinárodnými partnermi a organizáciami občianskej spoločnosti. V spolupráci s inštitúciami financujúcimi rozvoj a dvojstrannými agentúrami by sa mali preskúmať inovatívne nástroje.

40. Rada upozorňuje na potrebu bojovať proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu a úsiliu o destabilizáciu, ktoré podkopávajú úsilie o riešenie potravinovej bezpečnosti a výživy.
41. Rada sa bude naďalej politicky angažovať, ako to bolo v prípade COP 29, na najbližších stretnutiach na vysokej úrovni vrátane samitu Výživa v záujme rastu, ďalšieho Európskeho humanitárneho fóra a samitu EÚ – Afrika.
-